

การประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กรุงเทพมหานคร

นางสาว สุพัตรา ไข่แก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-011-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017579.117810702

SCHOOL PUBLIC RELATIONS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

MISS SUPATRA PHAIKAEW

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

สุพัตรา ไม้แก้ว : การประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (SCHOOL PUBLIC RELATIONS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 154 หน้า. ISBN 974-579-011-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. การประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้
 1. กิจกรรมของนักเรียน และกิจกรรมของโรงเรียนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ
 2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ศิษย์เก่าต่อครู และโรงเรียน
 3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ และกลุ่มอิทธิพลในชุมชนกับโรงเรียน
 4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน
 5. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน
 6. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต สม ย์ ไล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SUPATRA PHAIKAEW : SCHOOL PUBLIC RELATIONS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. NOPPONGS BUNYAJITRADULYA, 154 pp. ISBN 974-579-011-7.

The purpose of this study was to investigate school public relations, including their problems and obstacles, of secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education in Bangkok Metropolis.

The research revealed that:

1. In the opinions of school administrators and heads of public relations, the extent of public relations in the following six areas, ranked according to their degrees of intensity was high;

- (1) Students' activities and school activities in special occasions
- (2) Relationships between students and teachers, and among alumni, teachers and schools
- (3) Relationships among the PTA's, alumni associations, and professional associations, and relationships between pressure groups in the community and schools
- (4) Relationships between school personnel
- (5) Relationships among parents, the communities and schools
- (6) Tools, materials and channels for public relations

2. The two sample groups agreed that problems of and obstacles to school public relations were minimal.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *dm Y-B*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *นพพงษ์ บุญจิตราดูลยา*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของท่านรองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความกรุณา อย่างมากในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และเพิ่มเติมสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดเวลาที่ทำการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฌัฏฐนิภา ศุปรัตน์ ประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ กับขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตกร สุนทรทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฌัฏฐนิภา ศุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เพลยยอด อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ ภิญญพร วัฒนเจริญ อาจารย์ ธาณี สมบูรณ์บุรณะ อาจารย์ กนก จันทร์ขจร คุณสุจินต์ แยมแพ คุณสิทธิเดช จันทร์สิริ และ อาจารย์ รัตนา พันธุ์สัมฤทธิ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดแก่ผู้วิจัย และตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ทุกโรงที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถามด้วยดี ขอขอบคุณ อาจารย์ ทศพร สุวรรณชาติ อาจารย์ ลักษณ์า ขจิตมณี อาจารย์ ยงยุทธ ไม้แก้ว และ คุณวิภา กวินเสถียร ที่ได้ช่วยเหลือในด้านการค้นคว้า รวบรวมแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลและจัดพิมพ์ต้นฉบับ ตลอดจนขอขอบคุณบรรดาพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง หากการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการบริหารการศึกษา ขอยกคุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ และให้คำแนะนำด้วยดีตลอดมา

สุพัตรา ไม้แก้ว

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ

บทที่

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	6
	วิธีดำเนินการวิจัย	6
2	เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	
	ความหมายของการประชาสัมพันธ์	10
	ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	12
	ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	13
	หลักการประชาสัมพันธ์	19
	กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	23
	ลักษณะของกิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียน	25
	ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในองค์การ	31
	ความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล	42
	เครื่องมือและสื่อในการประชาสัมพันธ์	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	กิจกรรมนักเรียน	51
	งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	54
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	58
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	58
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
	ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้แนวคิด พื้นฐาน 6 ประการของ Kindred	68
	ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	96
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	103
	วิธีดำเนินการวิจัย	103
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	104

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

การอภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	122
รายการอ้างอิง	123
ภาคผนวก	128
ประวัติผู้เขียน	154

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่

1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	64
2	ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	66
3	ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	67
4	ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา	68
5	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีของ บุคลากรในโรงเรียน	69
6	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครูกับนักเรียน ศิษย์เก่าต่อครู และโรงเรียน	73
7	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน	78
8	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ	82
9	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนและกิจกรรม ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ	86
10	แสดงผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และ ช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์	90
11	แสดงผลการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	94
12	ตารางแสดงผลปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	96